

6. Vzgojni ukrepi in vzgojne kazni

6.1 Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi so pedagoško strokovno usmerjeni postopki, ki zadevajo ponavljajoče se, pogostejše in obsežnejše kršitve pravil šolskega reda. **Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne popravi svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.**

Vzgojni ukrep pomaga učencu spremeniti njegovo vedenje.

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore, pomoči in vodenjem učenca k spremembi neustreznega vedenja in ravnanja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki se odločijo o vrsti vzgojnega ukrepa. Na podlagi strokovne odločitve se ukrep izvede. Vzgojni ukrep je za učenca in njegove starše obvezujoč.

O vzgojnih ukrepih se vodijo zapisi **v mapah vzgojnih ukrepov in opazovanj posameznega oddelka**. Zapise vodi učitelj, razrednik, svetovalna služba, pomočnik ravnatelja in ravnatelj. Vzgojni ukrep velja, dokler ne doseže svojega namena oz. v skladu z dogovorom vseh sodelujočih.

Če učenec naredi napako ali kršitev (ne upoštevamo težje kršitve, ki sodijo med elemente kaznivega dejanja), mora dobiti priložnost, da jo popravi npr. z izvajanjem koristnega dela brez ali z nadzorom.

6.1.1. Pogovor v zvezi z reševanjem problema.

Pogovor z učencem opravi strokovni delavec šole.

6.1.2. Začasna ukinitve nekaterih ugodnosti.

Na primer: status športnika, kulturnika ...

6.1.3. Povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli, a ne pri pouku.

Na primer: Učenec med odmori spremlja dežurnega učitelja.

6.1.4. Pedagoška asistenca.

Kadar učenec pogosto ogroža varnost, ne upošteva navodil, in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, tabori, šole v naravi ...), ravnatelj oziroma pomočnik ravnatelja poskrbi za dodatno spremstvo strokovnega delavca ali pa za takega učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.

6.1.5. Prepoved približevanja določenemu učencu (ko je le ta žrtev).

6.1.6. Odstranitev od pouka in od drugih šolskih dejavnosti.

Odstranitev od pouka je mogoča, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka (razen v primeru, ko gre za učenca s posebnimi potrebami). Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. **Strokovni delavec** mu pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ga ni pri pouku. V primeru odstranitve učenca od ure pouka, mora učitelj z njim opraviti pogovor, če je mogoče, še isti dan. Skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

6.1.7. Začasni odvzem mobitela, predvajalnika glasbe in drugih motečih predmetov pri pouku.

Postopek ravnanja je opisan v hišnem redu.

6.2. Oblike koristnega dela

Oblika koristnega dela je vedno taka, da ne žali ali ponižuje učenca.

Učenec opravi dogovorjeno delo v določenem času. Učitelj, ki je izrekel ukrep, preveri, če je učenec opravil določeno delo. Če učenec dela ne opravi ali ga opravi slabo, učitelj to zapiše v

mapo vzgojnih ukrepov in opazovanj posameznega oddelka. Učitelj obvesti starše, ki poskrbijo, da učenec določeno delo opravi.

6.2.1. Nabor koristnih del brez nadzora: Učenec/ka

- skrbi za določeno rastlino v razredu;
- izdelava kakšen zanimiv izdelek iz papirja ali drugega materiala;
- opazuje določene dogodke v naravi in jih zapiše;
- prebere krajšo zgodbo in zapiše obnovo;
- prebere knjigo in zapiše kratko vsebino;
- izdelava seminarsko nalogo in plakat;
- izvede anketo in jo predstavi;
- nudi pomoč vrstniku pri učenju;
- poišče določene podatke s pomočjo literature in interneta;
- izven časa pouka pomaga pri tehtanju in pospravljanju odpadnega papirja ob zbiralnih akcijah;
- ureja likovno omaro in kotiček;
- pripravi in izvede nastop pred sošolci (recitacija, ples, zapoje pesem ...);
- fotografira in pripravi razstavo;
- izdelava lutke in pripravi lutkovno predstavo;
- po svoji idejni zasnovi družabne igre postavi pravila, izdelava pripomočke in igro pokaže vrstnikom;
- drugo koristno delo, ki ga določi učitelj.

Koristno delo lahko predlaga učenec sam in ga opravi, če se učitelj strinja.

6.2.2. Opravljanje koristnega dela pod nadzorom v šoli v soglasju s starši.

Nabor koristnih del brez nadzora: Učenec/ka

- pomaga pri organizaciji različnih šolskih prireditev;
- pomaga pri urejanju knjig v knjižnici;
- pomaga pri urejanju šolskih pripomočkov;
- pomaga dežurnemu učitelju pri dežuranju;
- pomaga pri izdelavi šolskih učil;
- pomaga pri pripravi in izvedbi laboratorijskih poskusov pri pouku;
- pomaga dežurnim pri malici;
- pomaga pri urejanju šolske okolice;
- pomaga pri pospravljanju učilnice, telovadnice, garderobe in drugih prostorov;
- pomaga pri čiščenju snega;
- druga oblika pomoči, ki jo določi učitelj ali razrednik.

6.2.3. Opravljanje koristnega dela doma pod nadzorom staršev.

Učenec opravlja koristno delo dalj časa. Vrsta dela je odvisna od možnosti, ki so na voljo doma.

6.3. Vzgojni opomini (administrativni vzgojni opomini)

Če učenec ne izpolnjuje svojih dolžnosti in odgovornosti, določenih z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, mu šola izreče **vzgojni opomin**. Izreče ga v primeru, da vzgojne dejavnosti in ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Šola izreka vzgojne ukrepe v skladu s Pravilnikom o vzgojnih opominih.

Če je učenec prejel vzgojni opomin, šola skupaj s starši in učencem sestavi **individualizirani vzgojni načrt**. V njem so opredeljene konkretne vzgojne dejavnosti, postopki in vzgojni ukrepi za izboljšanje učenčevega vedenja.

V primerih, ko šolska svetovalna služba skupaj z razrednikom in ravnateljem presodi, da se pri otroku pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah psihosocialne pomoči.

7. Načini ukrepanja ob kršitvah učencev

Šola je dolžna učencem zagotoviti varnost in pogoje za kvaliteten pouk. Namen ukrepanja ni kaznovanje učenca, ampak pomoč učencu, da se umiri, preneha s svojim ravnanjem, začne poslušati, sodelovati pri pouku in se spoštljivo vesti do učiteljev ter ostalih.

7.1 Lažje kršitve:

- ne spoštuje pravic drugih učencev in delavcev šole in ima nespoštljiv in nestrpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola,
- ne izpolnjuje učnih in drugih šolskih obveznosti,

- zamuja ali neopravičeno izostaja od pouka in drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti,
- z vedenjem moti in ovira učence in delavce šole pri delu,
- ogroža lastno zdravje in varnost,
- ogroža zdravje in varnost drugih učencev in delavcev šole,
- ne spoštuje pravil šolskega in hišnega reda,
- neodgovorno ravna s premoženjem šole in lastnino učencev in delavcev šole, s čimer se povzroča namerna moralna in materialna škoda.

Zaporedje ukrepov:

Vsi ukrepi se zapišejo v mapo vzgojnih ukrepov.

a) **Opozorilo** učitelja učencu.

b) **Ponovno opozorilo** učitelja učencu. Pogovor učenca z razrednikom.

c) **Opravljanje koristnega dela brez nadzora doma ali v šoli.** Vsebino in izvedbo koristnega dela določita učitelj in razrednik. Po končanem delu preverita opravljeno delo

č) **Opravljanje koristnega dela z nadzorom.** Vsebino in izvedbo koristnega dela določijo in preverijo: učitelj, razrednik in starši po skupnem pogovoru.

d) **Začasna ukinitvev ugodnosti** (status, druge ugodnosti, ki jih šola nudi izven predpisanih dejavnosti in standardov). Razrednik seznani starše.

e) **Pogovor učenca s ŠSS.** Zapisnik pogovora se vstavi v mapo vzgojnih ukrepov. Razrednik seznani starše.

f) **Pogovor učenca s pomočnikom ravnatelja.** Zapisnik pogovora se vstavi v mapo vzgojnih ukrepov. Razrednik seznani starše.

g) **Pogovor učenca z ravnateljem ali pomočnikom ravnatelja,** ki učenca obvesti, da mu bo ob naslednji kršitvi šola izrekla vzgojni opomin. Zapisnik pogovora se vstavi v mapo vzgojnih ukrepov. Razrednik seznani starše.

h) Šola izreče **vzgojni opomin.**

V primeru, da učenec moti pouk, se ga izloči iz razreda. Učenec je v tem času pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj ali pomočnik ravnatelja. Izločitev učitelj vpiše v mapo vzgojnih ukrepov.

V primeru, da je učenec zaradi motenja pouka že tretjič izločen iz razreda, se ukrepa od točke g) dalje.

V primeru težje kršitve lahko šola izreče vzgojni opomin. V tem primeru se vsi predhodni ukrepi preskočijo.

7.2 Učenec neopravičeno zamuja ali izostaja od pouka.

Prva neopravičena zamuda ali izostanek: razrednik opozori učenca.

Druga neopravičena zamuda ali izostanek: razrednik v dnevnik vpiše 1. neopravičeno uro in obvesti starše.

Tretja neopravičena zamuda ali izostanek: razrednik v dnevnik vpiše 2. neopravičeno uro.

Četrta neopravičena zamuda ali izostanek: razrednik v dnevnik vpiše 3. neopravičeno uro.

Peta neopravičena zamuda ali izostanek: razrednik v dnevnik vpiše 4. neopravičeno uro.

Razrednik se pogovori z učencem in s starši.

Šesta neopravičena zamuda ali izostanek : razrednik v dnevnik vpiše 5. neopravičeno uro.

Sedma neopravičena zamuda ali izostanek: : razrednik v dnevnik vpiše 6. neopravičeno uro.

Šola učencu izreče vzgojni opomin.

7.3. Učenec krši šolska pravila

na zunanjih površinah šole, na dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti **izven šole** (športni, kulturni, naravoslovni dan, ekskurzija, naravoslovni tabor, šola v naravi, tekmovanja). Način ravnanja določajo pravila šolskega reda.

7.4. Težje kršitve:

- **6** ur neopravičenih izostankov,
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev ali delavcev šole,
- popravljanje in vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo,
- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola,
- grob verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- aktivna podpora (verbalna ali neverbalna) pri negativnih dejanjih učenca,
- kajenje,
- prihod oz. prisotnost pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih sredstev v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu,
- prinašanje predmetov v šolo, ki lahko služijo tudi kot orožje,
- uporaba pirotehničnih sredstev v šoli, na zunanjih površinah šole ali na šolskih ekskurzijah.

Težje kršitve, ki vsebujejo elemente kaznivega dejanja in jih bo šola prijavila policiji:

- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- ogrožanje življenja in zdravja učencev in delavcev šole,
- prinašanje, posedovanje, prodajanje in uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka, na dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- spolno nadlegovanje učencev ali delavcev šole.
- izsiljevanje učencev ali delavcev šole,
- kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole.